

TAIDEVAIHDE KOKEMUKSENA

MARIA HUHMARNIEMI

Avoimia ja iloisia nuoria. Varautuneita ja sulkeutuneen oloisia nuoria. Puheensorina ja hymyileviä kasvoja. Hiljaisuus ja alaspäin käännettyjä katseita. Yhteisymmärrystä ja väärinymmärryksiä. Yhteen hiileen puhaltamista ja neuvotteluja. Taiteellista työskentelyä materiaaleineen ja työvälineineen – nämä muistikuvat nousevat esiin, kun palautan mieleeni hetkiä Taidevaihte-hankkeen ajalta.

Nuorten taidetyöpajat ovat olleet näkyvin osuus Taidevaihte - Nuorten kaksisuuntainen kotoutuminen 2016–2018 -hankkeessa. Pajojen ohjaajia ovat olleet Lapin taiteilijaseuran ja Monitaideyhdistys Pisteen rekrytoimat taiteilijat sekä Lapin yliopiston opiskelijat. Ohjaajista ja osallistujista osa on ollut kantasuomalaisia ja osa maahanmuuttaneita. Maahanmuuttajat ovat olleet, sekä pakolaistaustaisia ihmisiä että heitä, jotka ovat tarttuneet kansainvälistymisen mahdollisuuksiin ja muuttaneet esimerkiksi opiskelun, työn ja ihmissuhteiden vuoksi. On ymmärrettävää, että näiden ryhmien toiminnassa ja yhteen kokoamisessa on ollut haasteita – kuten myös onnistumisia ja palkitsevia kohtaamisia. Taidevaihte-hanke onkin ollut sen toteuttajille eräänlainen opintopolku. Tässä julkaisussa taidetoiminnan ohjaajat ja osallistajat kuvailevat työpajoja ja niiden kokemuksia.

Käytännön kehittämistyön rinnalla Taidevaihte-hanke on sisältänyt reflektointia sekä analyttistä ja käsitteellistä kehittämistä, ohjausta ja arviointia. Lapin yliopiston professorit, opettajat ja tutkijat ovat paneutuneet kaksisuuntaisen kotoutumisen menetelmiin ja taustalla vaikut-

taviin arvoihin ja paradigmoihin sekä sosiaalityön, kuvataidekasvatuksen ja taidemaailman yhteistyöhön. Tässä julkaisussa Mirja Hiltunen, Merja Laitinen ja Enni Mikkonen avaavat hankkeeseen liittyneen tutkimuksen näkökulmia kirjoituksissaan. Myös opiskelijat ovat osallistuneet tutkimukselliseen kehittämiseen pro gradu -tutkielmissaan. Hankkeeseen liittyvien julkaisujen luettelo löytyy julkaisun lopusta. Taidetoimintaa ja sen tuloksia on esitelty artikkelien ja kirjoitusten lisäksi näyttelyissä ja myös ne on koottu samaan luetteloon.

Kuvataideopettajat ry:n vuosittain myöntämä Myötätuulta kuvataiteesta -kunniakirja myönnettiin Taidevaihte-hankkeelle vuonna 2017. Se on merkittävä tunnustus hankkeessa tehdystä kehittämistyöstä.

Taidevaihte-hankkeen toteuttajina ovat olleet Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan kuvataidekasvatuksen pääaine, Lapin yliopiston sosiaalityön oppiaine, Lapin taiteilijaseura ja Monitaideyhdistys Piste. Hankkeen projektipäällikkönä toimi vuodesta 2016 kesään 2018 taiteilija Ninni Korkalo ja viimeisenä syksynä yliopistonlehtori Maria Huhmarniemi. Hankkeen rahoittajia ovat olleet Euroopan sosiaalirahasto, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Lapin yliopisto, Monitaideyhdistys Piste ja Lapin taiteilijaseura.

Maria Huhmarniemi (TaT) on Lapin yliopiston yliopistonlehtori ja Lapin taiteilijaseuran hallituksen puheenjohtaja.